

**PRILAGODBA TROŠARINSKOG SUSTAVA UVJETIMA ČLANSTVA U
EUROPSKOJ UNIJI
- informativni dokument -**

**1. UVOD – PRIPREMA GOSPODARSKIH SUBJEKATA ZA NOVE
UVJETE TROŠARINSKOG POSTUPANJA**

Trošarinskim propisima se uređuje sustav trošarinskog oporezivanja:

- alkohola i alkoholnih pića (pivo, vino, ostala pića dobivena vrenjem osim piva i vina, međuproizvodi i etilni alkohol),
- duhanskih preradevina (cigarete, cigare, cigarilosi, sitno rezani duhan i ostali duhan za pušenje),
- energenata (motorni benzini, plinsko ulje, kerozin, ukapljeni naftni plin, teško loživo ulje, prirodni plin, krutih goriva (ugljen, koks i lignit), biogoriva),
- električne energije.

S prvim danom članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji započinje puna primjena novih propisa hrvatskog trošarinskog sustava, i to:

- Zakona o trošarinama (NN, br. 22/2013, 32/2013 i 81/2013),
- Pravilnika o trošarinama (NN, br. 64/2013),
- Pravilnika o uvjetima i načinu oslobođenja od plaćanja trošarine na energente koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu (NN, br. 58/2013 i 72/2013).

Također, do donošenja odgovarajućih novih podzakonskih akata na snazi ostaju i provedbeni propisi doneseni na temelju „starog“ Zakona o trošarinama (NN, br. 83/2009 i 111/2012), pa tako, između ostalih, i:

- Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi (NN, br. 1/2010, 44/2010, 65/2010, 78/2010, 131/2010, 144/2010, 4/2011, 44/2011, 134/2011 i 134/2012).

Donošenjem navedenih novih propisa hrvatskog trošarinskog sustava omogućena je pravodobna priprema carinske službe i gospodarskih subjekata koji sudjeluju u trošarinskom postupanju uvjetima poslovanja na jedinstvenom europskom tržištu.

Osim toga, prije dana pristupa Republike Hrvatske u Europsku uniju, odnosno dana 2. ožujka 2013. godine stupile su na snagu odredbe članaka 36., 37., 38., 39., 40., 42. i 100. „novog“ Zakona o trošarinama tako da bi gospodarski subjekti:

- koji su trošarinski obveznici za električnu energiju, prirodni plin i kruta goriva mogli se na vrijeme upisati u registar trošarinskih obveznika i tako ishoditi odobrenje nadležnog carinskog ureda za poslovanje prema odredbama „novog“ Zakona o trošarinama,

- mogli ishoditi odobrenja za nove subjekte trošarinskog prava, odnosno registriranog primatelja i registriranog pošiljatelja i tako se prilagoditi uvjetima poslovanja u Europskoj uniji,
- mogli ishoditi odobrenja za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda radi pravodobnog ostvarivanja propisanih oslobođenja od plaćanja trošarina na energente i električnu energiju.

Također, dana 29. svibnja 2013. godine na snagu su stupile odredbe članaka 25., 26., 29., 30., članka 35. stavaka 1., 2. i 5., članka 36. do 46., članka 69. stavaka 4., 5. i 6. i članaka 94., 95., 100., 101., 105. i 106. „novog“ Pravilnika o trošarinama koje omogućuju praktičnu provedbu navedenih instituta „novog“ Zakona o trošarinama.

S obzirom na navedeno stekli su se svi uvjeti da se gospodarski subjekti koji sudjeluju u trošarinskom postupanju na vrijeme pripreme za uvjete poslovanja u Europskoj unije te da u tom smislu pravodobno:

- podnesu prijavu za upis u registar trošarinskih obveznika i ishode odobrenje za poslovanje prema odredbama „novog“ Zakona o trošarinama (poglavito u segmentu trošarinskog oporezivanja energenata, uključujući kruta goriva i prirodni plin te električne energije),
- ishode odobrenja za odgovarajuće trošarinske statuse (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, registrirani pošiljatelj i drugi),
- ishode odobrenja za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda radi pravodobnog ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine (poglavito na energente, uključujući kruta goriva i prirodni plin te električnu energiju).

Kako su tako „novim“ Zakonom o trošarinama predviđeni novi trošarinski instituti, predmeti oporezivanja, oslobođenja i određene specifičnosti kod kretanja trošarinskih proizvoda, nastavno se iznose osnovne informacije o novom trošarinskom sustavu radi informiranja gospodarskih subjekata.

2. INSTRUMENT OSIGURANJA PLAĆANJA TROŠARINE

Sukladno odredbama „novog“ Zakona o trošarinama polaganja instrumenta osiguranja plaćanja trošarine obvezno je samo za otpremanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, a ne, kao do sada, i za proizvodnju i skladištenje trošarinskih proizvoda u trošarinskom skladištu. Pri tome, međutim, treba voditi računa da Carinska uprava uvijek može zahtijevati polaganje instrumenta osiguranja i za proizvodnju te skladištenje trošarinskih proizvoda u trošarinskom skladištu u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Također, novost je i da umjesto ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta koji otprema trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu instrument osiguranja plaćanja trošarine mogu položiti prijevoznik, vlasnik trošarinskih proizvoda, primatelj ili solidarno dvije ili više spomenutih osoba uz ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta.

Osiguranje plaćanja trošarine nije potrebno za trošarinske proizvode za koje visina trošarine iznosi nula kuna koji se proizvode, skladište te kreću u sustavu odgode na teritoriju Republike Hrvatske.

Sukladno odredbama „novog“ Zakona o trošarinama nije više moguće trošarinski dug osigurati polaganje bjankom mjenice niti polaganjem osiguranja za namirenje trošarinskog duga s 50% uvećanom visinom jamstvene svote bankovne garancije.

Trošarinski dug je moguće prema odredbama „novog“ Zakona o trošarinama osigurati:

- polaganjem bankovne garancije (iznos jamstvene svote u bankovnoj garanciji na poziv ne može biti niži od 60.000,00 kuna), te
- polaganjem bjanko-zadužnice ili zadužnice.

3. PRIJELAZNI REŽIM ZA TROŠARINSKE OBVEZNIKE I DUŽNOST ISHOĐENJA NOVIH STATUSA

Statusna odobrenja

Prijelaznim i završnim odredbama „novog“ Zakona o trošarinama (članak 109.) predviđeni su prijelazni režimi koji omogućavaju prelazak na novi sustav za postojeće trošarinske obveznike te je tako propisano da će prijemom Republike Hrvatske u Europsku uniju i stupanjem na snagu svih odredbi „novog“ Zakona o trošarinama:

- ovlaštene držatelji trošarinskog skladišta koji su poslovali u sustavu odgode plaćanja trošarine po odredbama „starog“ Zakona o trošarinama nastaviti poslovati pod istim uvjetima u sustavu odgode plaćanja trošarine i po odredbama „novog“ Zakona o trošarinama, što omogućava i poslovanje u sustavu odgode plaćanja trošarine s ovlaštenim gospodarskim subjektima iz drugih država članica,
- oslobođeni korisnici trošarinskih proizvoda kojima je izdano odobrenje za oslobođenog korisnika po odredbama „starog“ Zakona o trošarinama nastaviti poslovati po odredbama „novog“ Zakona o trošarinama, a u slučaju da žele primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine od **gospodarskih subjekata iz drugih država članica, dužni su se registrirati** kod nadležnog carinskog ureda kao **ovlaštene držatelji trošarinskog skladišta** ili **registrirani primatelji**,
- trošarinski obveznici koji su po odredbama „starog“ Zakona o trošarinama bili registrirani **kao uvoznici**, a obavljati će uvoz trošarinskih proizvoda iz trećih država ili trećih teritorija mogu nastaviti poslovati po odredbama „novog“ Zakona o trošarinama. Ako će obavljati djelatnost unosa trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine iz drugih država članica, **dužni su se registrirati** kao **ovlaštene držatelji trošarinskog skladišta** ili **registrirani primatelji**, odnosno ako primati trošarinske proizvode s plaćenom trošarinom dužni su se registrirati kao primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici,
- trošarinski obveznici koji su bili registrirani prema „starom“ Zakonu o trošarinama kao mali proizvođači vina i mali proizvođači jakih alkoholnih pića nastavljaju poslovanje pod istim uvjetima sukladno odredbama „novog“ Zakona o trošarinama. Ako mali proizvođači vina žele proizvoditi vino, odnosno poslovati s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine dužni su se registrirati kod nadležnog carinskog ureda kao **ovlaštene držatelji trošarinskog skladišta** ili **registrirani primatelji**.

- trošarinski obveznici koji su bili registrirani prema „starom“ Zakonu o trošarinama kao proizvođač izvan sustava odgode iz članka 55. Zakona, mogu nastaviti proizvoditi alkohol i alkoholna pića pod istim uvjetima sukladno odredbama „novog“ Zakona o trošarinama. Ako namjeravaju primati alkohol i alkoholna pića iz druge države članice dužni su se registrirati kod nadležnog carinskog ureda kao **primatelj** trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici **prema „novom“ Zakonu o trošarinama**. U slučaju da žele započeti proizvodnju odnosno poslovanje u sustavu odgode plaćanja trošarine moraju ishoditi status ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta.

Ujedno napominjemo da su naprijed navedeni trošarinski obveznici, ukoliko je primjenjivo, u obvezi prijaviti izmjene podataka u Registru trošarinskih obveznika.

Instrumenti osiguranja plaćanja trošarine

Odobrenja za polaganje osiguranja za osiguranje duga s 50% uvećanom visinom jamstvene svote bankovne garancije i odobrenja za podnošenje bjanko mjenice kao instrumenta osiguranja duga, a koja su izdana sukladno člancima 23., 24. i 66. „starog“ Pravilnika o trošarinama, važe do izdavanja odgovarajućih odobrenja prema odredbama „novog“ Pravilnika o trošarinama, a **najkasnije do 1. listopada 2013. godine**.

4. NOVI TROŠARINSKI STATUSI

Odredbama „novog“ Zakona o trošarinama, a radi osiguranja pretpostavki trošarinskog postupanja na jedinstvenom tržištu Europske unije, između ostaloga, propisani su i sljedeći novi trošarinski subjekti (statusi):

- **registrirani primatelj** je pravna ili fizička osoba koja ima odobrenje nadležnog tijela države članice odredišta da u okviru svoje registrirane djelatnosti prima trošarinske proizvode od osoba iz druge države članice u sustavu odgode plaćanja trošarine (ne smije skladištiti niti otpremati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine),
- **povremeno registrirani primatelj** je registrirani primatelj koji u okviru svoje registrirane djelatnosti samo povremeno (do 3 pošiljke godišnje; svaka pošiljka za određeno vremensko razdoblje, točno određenu količinu i od samo jednog pošiljatelja) prima trošarinske proizvode iz druge države članice u sustavu odgode plaćanja trošarine,
- **primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici** je pravna ili fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj prima trošarinske proizvode s plaćenom trošarinom iz druge države članice u komercijalne svrhe radi isporuke ili potrošnje,
- **registrirani pošiljatelj** je osoba koja u okviru svoje registrirane djelatnosti može trošarinske proizvode nakon provedbe carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet samo otpremati u sustavu odgode plaćanja trošarine u drugu državu članicu, i to osobama koje su ovlaštene primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine (ne smije primati niti skladištiti trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine),

- **prodavatelj iz druge države članice Europske unije kod prodaje na daljinu i njegov porezni zastupnik za prodaju na daljinu** (koji može biti imenovan od strane prodavatelja iz druge države članice Europske unije da u njegovo ime i za njegov račun u Republici Hrvatskoj izvršava obveze i ostvaruje prava, s time da takav porezni zastupnik mora imati prebivalište, sjedište ili podružnicu na teritoriju Republike Hrvatske),

5. NOVI PREDMETI TROŠARINSKOG OPOREZIVANJA I OBVEZNICI PLAĆANJA TROŠARINE

Odredbama „novog“ Zakona o trošarinama propisani su i sljedeći novi predmeti trošarinskog oporezivanja i obveznici plaćanja trošarine:

- **električna energija / trošarinski obveznik:**
 - opskrbljivač električnom energijom kada električnu energiju isporuči krajnjem kupcu u Republici Hrvatskoj,
 - opskrbljivač kada uvozi ili unosi električnu energiju za vlastite potrebe,
 - proizvođač kada proizvedenu električnu energiju koristi za vlastite potrebe.
- **prirodni plin / trošarinski obveznik:**
 - opskrbljivač plinom kada prirodni plin isporuči krajnjem kupcu u Republici Hrvatskoj,
 - opskrbljivač kada uvozi ili unosi prirodni plin za vlastitu potrošnju,
 - proizvođač plina kada proizvedeni prirodni plin koristi za vlastitu potrošnju.
- **kruta goriva (ugljen, koks i lignit) / trošarinski obveznik:**
 - isporučitelj kada isporuči kruta goriva krajnjem potrošaču u Republici Hrvatskoj, odnosno kada kruta goriva koristi za svoju konačnu potrošnju,
 - krajnji potrošač kada uvozi ili unosi kruta goriva za svoju konačnu potrošnju.

6. OSLOBOĐENJA OD PLAĆANJA TROŠARINE NA ENERGENTE I ELEKTRIČNU ENERGIJU

Općenito

Odredbama „novog“ Zakona o trošarinama propisana su sljedeća oslobođenja od plaćanja trošarine na energente (motorni benzini, plinsko ulje (dizelska goriva), UNP (ukapljeni naftni plin), biogoriva, kerozin-petrolej, teško loživo ulje, kruta goriva (ugljen, koks i lignit) i prirodni plin) i električnu energiju:

- **električnu energiju** koji se koriste za proizvodnju električne energije te za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije,
- **energente** koje proizvođač energenata i električne energije koristi u svojim proizvodnim prostorijama za daljnju preradu, odnosno proizvodnju drugih energenata i električne energije, osim ako se koriste kao pogonsko gorivo za vozila,

- **energente** koji se nabavljaju za korištenje kao gorivo u zračnom prometu, osim uporabe za privatne letove,
- **energente** koji se koriste kao pogonsko gorivo za plovidbu, uključujući ribolov, osim uporabe plovnih objekata i plovila za privatne svrhe, te **električnu energiju** proizvedenu na plovilu,
- **energente** puštene u potrošnju u drugoj državi članici koji se nalaze u standardnim spremnicima komercijalnih motornih vozila koji dolaze iz drugih država članica i trećih država (namijenjeni uporabi kao pogonsko gorivo u tim prijevoznim sredstvima, a ne za daljnju prodaju),
- **energente** koji su u spremnicima specijalnih kontejnera koji dolaze iz drugih država (namijenjeni su specifičnom korištenju za rad opskrbnih sustava tih kontejnera tijekom prijevoza),
- **energente** i **električnu energiju** koji se koriste za zajedničku proizvodnju toplinske i električne energije u jedinstvenom procesu – kogeneraciji,
- **prirodni plin** koji se koristi za pogon vozila,
- **prirodni plin** koji se koristi u kućanstvima,
- **električnu energiju** koja se koristi u kućanstvima,
- **električnu energiju** koja se dobiva iz obnovljivih izvora energije i ako je proizvođač koristi za vlastite potrebe, i to iz: snage vjetrova, valova, plime, geotermalnih izvora, sunčeve energije ili ako je proizvedena od biomase ili proizvoda od biomase,
- **energente** koji se koriste u druge svrhe, a ne kao pogonska goriva ili goriva za grijanje,
- dvojno korištenje **energenata** (ako se upotrebljava kao gorivo za grijanje i istodobno u druge svrhe, osim kao pogonsko gorivo ili kao gorivo za grijanje - **uporaba energenata za kemijsku redukciju i u elektrolitskim i metalurzijskim procesima**),
- **električnu energiju** koja se koristi za **kemijsku redukciju i u elektrolitičkim i metalurzijskim procesima**,
- **energente** i **električnu energiju** koji se koriste u mineraloškim procesima (prerada ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda).

Način ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine

Pravna ili fizička osoba koja u okviru svoje registrirane djelatnosti želi nabavljati energente uz oslobođenje od plaćanja trošarine dužna je prijaviti se **u registar trošarinskih obveznika i ishoditi odobrenje za oslobođenog korisnika** trošarinskih proizvoda ako se ti **energenti (uključujući i prirodni plin te kruta goriva)**:

- koriste za zajedničku proizvodnju toplinske i električne energije u jedinstvenom procesu (kogeneracija),

- koriste u mineraloškim procesima,
- koriste kao gorivo za grijanje i istodobno za namjenu koja nije pogon ili grijanje (uporaba energenata za kemijsku redukciju, u elektrolitskim i metalurškim procesima),
- koji se koriste za druge namjene, a ne kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje.

Pravna ili fizička osoba koja želi nabavljati električnu energiju uz oslobođenje od plaćanja trošarine mora se **prijaviti u registar trošarinskih obveznika i ishoditi odobrenje za oslobođenog korisnika** trošarinskih proizvoda ako se **električna energija**:

- koristi za kemijsku redukciju i u elektrolitskim i metalurškim procesima,
- koristi za zajedničku proizvodnju toplinske i električne energije u jedinstvenom procesu (kogeneracija),
- dobiva korištenjem iz obnovljivih izvora energije i ako je proizvođač koristi za vlastite potrebe: snage vjetra, valova, plime, geotermalnih izvora, sunčeve energije ili ako je proizvedena od biomase ili proizvoda od biomase,
- koristi u mineraloškim procesima,
- koristi za proizvodnju električne energije te za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije.

Oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda je pravna ili fizička osoba koja je dobila odobrenje nadležnog carinskog ureda da može nabavljati trošarinske proizvode bez plaćanja trošarine.

Prema tome, pravna ili fizička osoba koja želi nabavljati trošarinske proizvode bez plaćanja trošarine na teritoriju Republike Hrvatske mora podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za oslobođenog korisnika carinskom uredu nadležnom prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu.

Zahtjev se podnosi na Obrascu Zahtjev-OKTP iz Priloga 13 Pravilnika o trošarinama.

Za trošarinske proizvode obuhvaćene odobrenjem za oslobođenog korisnika ne nastaje obveza plaćanja trošarine **ako ih prima registrirani primatelj koji ima i status oslobođenog korisnika**.

7. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA

7.1. UVOD

Trošarinski proizvodi se mogu kretati:

- u sustavu odgode plaćanja trošarine uz korištenje Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda - EMCS (*engl.* Excise Movement and Control System), te
- sa plaćenom trošarinom.

Temeljno načelo novog trošarinskog uređenja kretanja trošarinskih proizvoda je da se na trošarinske proizvode koji se nalaze u carinskom postupku s odgodom i postupanju ne primjenjuju odredbe o kretanju trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, odnosno na takvu robu se ne primjenjuju trošarinski propisi.

Trošarinski propisi se počinju primjenjivati nakon provedbe carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet, odnosno trošarinsko postupanje započinje kada trošarinski proizvod dobije status domaće robe (status robe Zajednice).

Carinski postupak s odgodom i postupanje je bilo koji od posebnih postupaka propisanih Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 302, 19.10.1992., str. 1.) koji se odnosi na carinski nadzor kojem podliježe roba koja nema status robe Zajednice pri unosu u carinsko područje Europske unije, u privremenom smještaju, slobodnoj zoni ili slobodnim skladištima, kao i bilo koji postupak iz članka 84. stavka 1. točke a) te Uredbe (vanjski prevoz, carinsko skladištenje, unutarnja proizvodnja s primjenom sustava odgode, prerada pod carinskim nadzorom i privremeni uvoz).

7.2. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA U SUSTAVU ODGODE

Kretanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine dozvoljeno je samo uz elektronički trošarinski dokument (e-TD) u EMCS Sustavu, odnosno u Sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda kojim se dokazuje da se navedene vrste i količine trošarinskih proizvoda kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Iznimno, kretanje trošarinskih proizvoda koje se u sustavu odgode plaćanja trošarine u cijelosti odvija na teritoriju Republike Hrvatske dozvoljeno je uz:

- **papirnatu prateći trošarinski dokument (PTD)**, i to kada pošiljatelj ovlašten drzatelj trošarinskog skladišta otprema trošarinski proizvod iz trošarinskog skladišta primatelju oslobođenom korisniku trošarinskih proizvoda u njegov pogon i uz prethodnu suglasnost nadležnog carinskog ureda iz pogona oslobođenog korisnika u trošarinsko skladište,
- **kopiju jedinstvene carinske deklaracije (JCD), odnosno primjerak papirnato g ispisa JCD-a podnesenog elektroničkom razmjennom podataka**, ako se nakon završetka carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet trošarinski proizvodi odmah unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika,
- **uobičajene trgovačke isprave** i to za kretanja između trošarinskih skladišta istog ovlaštenog drzatelja trošarinskih skladišta, uz uvjet postojanja prethodnog odobrenja nadležnog carinskog ureda navedenog u trošarinskom odobrenju za ovlaštenog drzatelja trošarinskog skladišta i za trošarinsko skladište.

Odredbe o kretanju trošarinskih proizvoda u sustavu odgode primjenjuje se i na trošarinske proizvode čija visina trošarine iznosi nula kuna.

Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine **na teritoriju Republike Hrvatske** kada se:

- otpremaju iz jednog trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište,

- otpremaju iz trošarinskog skladišta u pogon oslobođenog korisnika i iz pogona oslobođenog korisnika u trošarinsko skladište uz prethodnu suglasnost nadležnog carinskog ureda (za ovo kretanje nije potreban EMCS),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u mjesto na teritoriju Republike Hrvatske na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije,
- nakon završetka carinskoga postupka puštanja robe u slobodan promet unose u trošarinsko skladište ili pogon oslobođenog korisnika (roba se kreće uz kopiju jedinstvene carinske deklaracije po kojoj su trošarinski proizvodi pušteni u slobodan promet (JCD), odnosno uz primjerak papirnato g ispisa JCD-a podnesenog elektroničkom razmjnom podataka),
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište preko teritorija druge države članice,
- otpremaju iz trošarinskog skladišta u drugo trošarinsko skladište preko teritorija treće države ili trećeg teritorija.

Trošarinski proizvodi se kreću u sustavu odgode plaćanja trošarine **između Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije** kada:

- se otpremaju iz trošarinskog skladišta u Republici Hrvatskoj ili od mjesta uvoza u Republici Hrvatskoj (od strane registriranog pošiljatelja odmah nakon završetka carinskog postupka puštanja robe u slobodan promet) u drugu državu članicu Europske unije:
 - u trošarinsko skladište,
 - registriranom primatelju / povremeno registriranom primatelju,
 - primateljima iz članka 29. Zakona o trošarinama (diplomatska i konzularna predstavništava, međunarodne organizacije, diplomatsko osoblje, oružane snage država članica NATO-a),
 - do mjesta na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije.
- ovlašten i držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj / povremeno registrirani primatelj, osobe iz članka 29. ovoga Zakona i nadležni izlazni carinski ured (mjesto na kojem trošarinski proizvodi napuštaju teritorij Europske unije) u Republici Hrvatskoj primaju trošarinske proizvode od osobe iz druge države članice koja u skladu sa zakonodavstvom te države može otpremiti trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine,
- se kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine odvija između drugih država članica preko teritorija Republike Hrvatske.

7.3. EMCS SUSTAV – OPĆENITO I REGISTRACIJA GOSPODARSKIH SUBJEKATA

EMCS sustav, odnosno u hrvatskoj jezičnoj inačici Sustav kontrole kretanja trošarinskih proizvoda, predstavlja jedinstveni europski sustav za elektroničku razmjenu informacija između ovlaštenih gospodarskih subjekata i nadležnih tijela u zemljama članicama (carinskih i poreznih administracija), a u cilju praćenja kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Da bi gospodarski subjekti koji posluju u sustavu odgode plaćanja trošarine mogli koristiti EMCS sustav:

- mogu razviti vlastite IT sustave kompatibilne s EMCS-om, te se kao vanjski korisnici povezati s Informacijskim sustavom Carinske uprave na način koji omogućuje slanje elektroničkih poruka prema unaprijed prihvaćenom obliku i sadržaju, ili
- mogu koristiti EMCS web aplikaciju Carinske uprave.

Trošarinski obveznik je dužan prijaviti se kao korisnik G2B usluge za potrebe EMCS-a, odnosno registrirati se kao korisnik sustava e-Carina i u tu svrhu odrediti administratora koji Carinskoj upravi elektronički prijavljuje korisnike i njihove podatke popunjavanjem odgovarajućih web obrazaca.

Postupak registracije provodi Carinska uprava, Središnji ured temeljem zahtjeva koji se podnosi u pisanom obliku kao ispis posebnog web obrasca (obrazac ispisa prijave) koji sadrži podatke iz postupka elektroničke prijave trošarinskog obveznika i administratora.

Također, za korištenje EMCS sustava trošarinski obveznik je dužan pribaviti odgovarajući pristupni i potpisni certifikat, pri čemu ne postoji obveza pribavljanja potpisnog certifikata, ako trošarinski obveznik koristi EMCS web aplikaciju Carinske uprave.

Prijava se obavlja sukladno Uputama za korištenje aplikacije za prijavu korisnika G2B usluga, koje su objavljene na web stranici Carinske uprave pod linkom e-Carina – G2B servis Carinske uprave.

7.4. KORIŠTENJE EMCS SUSTAVA

Trošarinskim obveznicima koji namjeravaju poslovati s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine u okviru odobrenja kojim stječu status osobe koja može poslovati u sustavu odgode (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, povremeno registrirani primatelj i registrirani pošiljatelj) dodjeljuje se trošarinski broj.

Trošarinski broj koji se dodjeljuje gospodarskim subjektima (i njihovim trošarinskim skladištima) prilikom izdavanja odobrenja osnovna je identifikacijska oznaka ovlaštenog gospodarskog (trošarinskog) subjekta temeljem koje je moguće započeti i završiti postupak u EMCS sustavu.

Za svako kretanje započeto u EMCS sustavu podaci o pošiljatelju i primatelju (dakle ovlaštenom gospodarskom subjektu) se provjeravaju i uspoređuju sa podacima iz nacionalnog SEED sustava (*engl.* System for Exchange of Excise data), odnosno u hrvatskoj jezičnoj inačici Sustava za razmjenu podataka o trošarinskim subjektima koji posluju s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Naime, nacionalne SEED baze podataka država članica Europske unije sadrže sve relevantne podatke o gospodarskim subjektima koji imaju odobrenje nadležnog tijela za poslovanje s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine, a podaci iz nacionalnih SEED baza podataka razmjenjuju se sa središnjim bazom podataka na razini cijele Europske unije.

Trošarinski broj (trošarinski broj ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i trošarinski broj trošarinskog/ih skladišta te bilo kojeg gospodarskog subjekta koji je ovlašten poslovati u

sustavu odgode plaćanja trošarine na teritoriju Europske unije) može se provjeriti preko web stranice „SEED on Europe“ (SEED - Excise Authorisation Verification):

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/seed/seed_consultation.jsp?Lang=en.

Više informacija o načinu korištenja EMCS sustava moguće je pronaći na web stranici Carinske uprave pod linkom e-Carina – EMCS:

http://www.carina.hr/e_carina/EMCS.aspx.

7.5. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA U SUSTAVU ODGODE PLAĆANJA TROŠARINE ZA POTREBE PRIMATELJA IZ ČLANKA 29. ZAKONA O TROŠARINAMA (diplomatska i konzularna predstavništava, međunarodne organizacije, diplomatsko osoblje, oružane snage država članica NATO-a i drugi)

Ako se trošarinski proizvodi otpremaju u sustavu odgode plaćanja trošarine primatelju u drugoj državi članici (diplomatska i konzularna predstavništava, međunarodne organizacije, diplomatsko osoblje, oružane snage država članica NATO-a i drugi) koji je oslobođen plaćanja trošarine, pošiljatelj – ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta/registirani pošiljatelj je dužan podnijeti elektronički trošarinski dokument (*engl. e-AD*) putem EMCS sustava.

Trošarinske proizvode pri kretanju u sustavu odgode plaćanja trošarine mora uz tiskanu inačicu elektroničkog trošarinskog dokumenta ili komercijalni dokument koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku (*engl. ARC*) pratiti i potvrda o oslobođenju od plaćanja trošarine koju izdaje država članica u koju se trošarinski proizvodi otpremaju.

U slučaju kada trošarinske proizvode iz druge države članice prima u sustavu odgode plaćanja trošarine primatelj iz članka 29. Zakona o trošarinama koji je oslobođen plaćanja trošarine u Republici Hrvatskoj, isti je u obvezi prije namjeravanog primitka trošarinskih proizvoda poslati potvrdu o oslobođenju od plaćanja trošarine pošiljatelju iz druge države članice. Sadržaj i izgled navedene potvrde propisan je Uredbom Komisije broj 31/96 i Provedbenom uredbom Vijeća 282/2011.

Primatelj je ujedno u obvezi potvrditi primitak trošarinskih proizvoda podnošenjem obavijesti o primitku (u pisanom obliku) koju dostavlja nadležnom područnom carinskom uredu najkasnije petog radnog dana nakon primitka trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine radi unosa u EMCS sustav.

7.6. KRETANJE TROŠARINSKIH PROIZVODA UNUTAR EUROPSKE UNIJE S PLAĆENOM TROŠARINOM

Otprema trošarinskih proizvoda iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije

Kretanje trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj, a koji se otpremaju u komercijalne svrhe u drugu državu članicu dozvoljeno je uz pojednostavnjeni papirnati prateći trošarinski dokument (PPTD).

Umjesto PPTD-a iz može se koristiti komercijalni dokument pod uvjetom da sadrži iste podatke kao i PPTD, da vrsta podataka utvrđena brojem odgovara povezanom broju polja u PPTD-u i da sadrži oznaku “Pojednostavljeni prateći dokument (trošarinski proizvodi) za svrhe poreznog nadzora“

Prije otpreme trošarinskih proizvoda u drugu državu članicu pošiljatelj (uključujući prodavatelja na daljinu), odnosno druga osoba koja će biti obvezna platiti trošarinu u državi članici odredišta obavezan je:

- podnijeti nadležnom carinskom uredu u Republici Hrvatskoj obavijest o namjeravanoj otpremi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj na Obrascu O-OP iz Priloga 8 Pravilnika o trošarinama (obveza pošiljatelja),
- osigurati da nadležno tijelo države članice odredišta bude informirano o namjeravanoj isporuci,
- osigurati plaćanje trošarine,
- platiti trošarinu u skladu s uvjetima propisanim u državi članici odredišta, te
- omogućiti nadležnom tijelu odredišne države članice provjeru stvarne isporuke trošarinskih proizvoda primatelju i da je trošarina stvarno i plaćena.

Ako pošiljatelj trošarinskih proizvoda u drugu državu članicu (odgovarajuće se primjenjuje i na prodavatelja kod prodaje na daljinu) želi ostvariti povrat plaćene trošarine u Republici Hrvatskoj obavezan je dostaviti:

- zahtjev za povrat plaćene trošarine, carinskom uredu nadležnom prema svome sjedištu, odnosno prebivalištu prije početka otpreme trošarinskih proizvoda,
- treći primjerak PPTD-a ovjeren u skladu s važećim zakonodavstvom države članice odredišta,
- dokaze iz kojih je vidljivo da je trošarina plaćena u Republici Hrvatskoj, kao i dokument kojim se potvrđuje da je plaćanje trošarine osigurano u državi članici odredišta,
- sve druge dokaze koje nadležni carinski ured s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja zahtijeva kako bi se utvrdila stvarna opravdanost povrata plaćene trošarine.

Primitak u Republici Hrvatskoj trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici Europske unije

Kada primatelj u Republici Hrvatskoj prima trošarinske proizvode puštene u potrošnju u drugoj državi članici, a nastane obveza obračunavanja trošarine i u Republici Hrvatskoj, pošiljku mora pratiti trošarinski dokument koji pošiljatelj izdaje u skladu s važećim zakonodavstvom države članice otpreme.

Primatelj, odnosno druga osoba koja će biti dužna platiti trošarinu u Republici Hrvatskoj (odgovarajuće se primjenjuje i na prodavatelja i njegovog poreznog zastupnika kod prodaje na daljinu) obvezna je:

- pisanim putem obavijestiti nadležni carinski ured o namjeravanom primitku podnošenjem obavijest o namjeravanom primitku trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici na Obrascu O-PP iz Priloga 7 Pravilnika o trošarinama,

- dostaviti instrument osiguranja plaćanja trošarine prije otpreme trošarinskih proizvoda iz druge države članice,
- omogućiti nadležnom carinskom uredu provjeru primitka trošarinskih proizvoda i da je trošarina stvarno plaćena,
- potvrditi primitak trošarinskih proizvoda ovjerom trošarinskog dokumenta koji je pošiljatelj izdao u skladu s važećim zakonodavstvom države članice otpreme i vratiti ga pošiljatelju najkasnije 15. dana u mjesecu koji slijedi mjesec u kojem je primio pošiljku iz druge države članice uz obvezu da taj dokument dostavi nadležnom carinskom uredu na ovjeru prije vraćanja pošiljatelju.

7.7. POSEBNOSTI KRETANJA DENATURIRANOG ALKOHOLA I VINA UNUTAR EUROPSKE UNIJE

Kretanje potpuno denaturiranog alkohola između Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije

Kretanje potpuno denaturiranog alkohola između Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije dozvoljeno je samo uz PPTD, pri čemu se potpuno denaturiranim alkoholom smatra alkohol koji je denaturiran propisanim sredstvima za denaturiranje u skladu s uvjetima koji su objavljeni u Uredbi Komisije (EZ) broj 3199/93 te Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) broj 162/2013.

Ako alkohol nije potpuno denaturiran, odnosno onečišćen sredstvima u propisanim količinama prema članku 60. Pravilnika o trošarinama ili u skladu s uvjetima druge države članice kako je propisano u naprijed spomenutim uredbama Komisije, isti se ne može smatrati potpuno denaturiranim alkoholom te je kretanje u sustavu odgode plaćanja trošarine moguće samo uz elektronički trošarinski dokument (e-TD).

Ujedno se napominje da se postupak denaturiranja alkohola može izvršiti samo u trošarinskom skladištu proizvođača koji je ishodio odobrenje nadležnog carinskog ureda.

Općenito o kretanju vina unutar Europske unije

Za kretanje vina proizvedenih od osoba koje nisu mali proizvođači vina vrijede jednaka pravila kao iza druge trošarinske proizvode (u sustavu odgode plaćanja trošarine uz korištenje EMCS sustava ili sa plaćenom trošarinom).

Kretanje vina proizvedenog od strane malih proizvođača vina dozvoljeno je uz prateću dokumentaciju propisanu posebnim propisima ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

Otprema vina proizvedenog od strane malih proizvođača vina iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu Europske unije

Mali proizvođači vina kada samostalno otpremaju vino u drugu državu članicu moraju:

- o tome obavijestiti nadležni carinski ured u roku od 5 dana prije otpreme vina putem Obrasca O-MPV iz Priloga 5 Pravilnika o trošarinama,
- ispostaviti PPTD (kretanje vina proizvedenog od strane malih proizvođača vina koje se otprema u drugu državu članicu mora biti popraćeno PPTD-om obzirom da

se radi o vinu koje je proizvedeno izvan sustava odgode plaćanja trošarine i koje je u trenutku proizvodnje pušteno u potrošnju u Republici Hrvatskoj) te postupiti sukladno odredbama članka 19. Zakona o trošarinama,

- posjedovati prateću dokumentaciju propisanu posebnim propisima ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

Primitak u Republici Hrvatskoj vina od strane malog proizvođača vina iz druge države članice

Ako primatelj u Republici Hrvatskoj prima vino iz druge države članice od strane malog proizvođača vina (koji je sukladno propisima nadležnog tijela te države članice izuzet od obvezujućih zahtjeva vezanih uz proizvodnju, skladištenje i kretanje vina u sustavu odgode plaćanja trošarine) u obvezi je:

- obavijestiti nadležni carinski ured o primljenim količinama vina u roku od 5 dana od dana primitka putem obavijesti o primljenim/otpremljenim količinama vina od strane malog proizvođača vina na Obrascu O-MPV iz Priloga 5 Pravilnika o trošarinama.